

ÜÇÜNCÜ ÜNİTE-DEVİRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN TOPLUM İLİŞKİLERİ AYT SORULARI

1. Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilalinin sebepleri arasında yer almaz?

- A) Ülkede özgürlük ve eşitlik yoktu.
- B) Ekonominin kötü olması ve halka yeni vergiler konulmak istenmesi
- C) İmparatorlukların yıkılması
- D) Halkın eşit olmayan sınıflardan oluşması
- E) Montesquieu, Voltaire, Jean Jacques Rousseau gibi aydınların etkisi

2. Fransa’da halk sosyal tabakalara ayrılmıştı. Bu tabakalar genel olarak soylular, rahipler, burjuvalar ve köylüler şeklinde dört sınıftı. Soylular toplumun en üst kademesinde bulunur, vergi ödemezlerdi. Soylulardan sonra rahipler ayrıcalıklı bir sınıfı oluştururdu. Burjuvalar sanat ve ticaretle uğraşırlardı.

Burjuvazilerin güçlenmesine yol açan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reform
- B) Rönesans
- C) Coğrafi Keşifler
- D) Fransız İhtilali
- E) Yedi Yıl Savaşları

3. Fransız’da ihtilal çıkmasında aşağıdaki hangi devletlerdeki demokratik gelişmeler etkili olmuştur?

- A) İngiltere-Hollanda
- B) İngiltere-ABD
- C) ABD- Belçika
- D) İspanya-İngiltere
- E) ABD-İspanya

4. Fransız İhtilali’nin yaydığı fikirlerden rahatsız olan ve krallıkla yönetilen Avrupa devletleri, Avrupa’da Fransa’ya karşı İhtilal Savaşları’nı başlattılar (1792-1815). Monarşilerini korumaya çalışan Avusturya, İngiltere, Prusya ve Rusya bu savaşlarda yer aldılar. Savaşlar, Fransa’nın yenilgisiyle sonuçlandı. Dört devlet Fransa’yı ihtilal öncesi duruma getirmek için 1815’te bir kongre topladı. Kongre sonucunda mutlak krallıkların korunması yönünde karar alındı.

Yukarıda süreci anlatılan bu kongre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Londra
- B) Viyana
- C) Paris
- D) Berlin
- E) Moskova

5. Aşağıdakilerden hangisi Fransız İhtilalinin sonuçları arasında yer almaz?

- A) Mutlak krallıkların yıkılabileceği anlaşıldı.
- B) Eşitlik, adalet, özgürlük ve demokrasi kavramları yayıldı.
- C) Çok uluslu devletlerin yıkılma süreci başladı.
- D) Fransız İhtilali’nin getirdiği ilkeler günümüz demokrasilerine temel oluşturdu.
- E) İhtilal fikirleri ABD’yi etkiledi.

ÜÇÜNCÜ ÜNİTE-DEVİRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN TOPLUM İLİŞKİLERİ AYT SORULARI

3.1.2. Fransız İhtilali'nin İmparatorluklara Etkisi

6. Fransız İhtilali'nin yaydığı fikirler düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisini olumsuz yönde etkilediği savunulamaz?

- A) ABD
- B) Avusturya
- C) Rusya
- D) Osmanlı Devleti
- E) Prusya

7. Fransız İhtilali'nin etkilerinden korunmak amacıyla bir sistem geliştirdi. Metternich sistemine göre, Avrupa'nın neresinde bir ayaklanma çıkarsa birlikte hareket edilecek ve Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik ayaklanmaları bastırılacaktı.

Bu sistemin geliştirilmesine öncülük eden devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
- B) Avusturya
- C) Rusya
- D) Osmanlı Devleti
- E) Prusya

8. İhtilalin olumsuz etkilerini önlemek isteyen Avusturya-Macaristan, kongrenin düzenlenmesine öncülük etti. Kongreye katılan İngiltere, Prusya ve Rusya ile birlikte Avrupa'daki mevcut durumu devam ettirmeye çalıştı. Fransız İhtilali'nin ortaya çıkarmış olduğu milliyetçilik, eşitlik gibi kavramların önüne büyük ölçüde geçildi. Avrupa'da monarşileri güçlendirmeye yönelik adımlar atıldı.

Yukarıda özellikleri verilen kongre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paris
- B) Londra
- C) Viyana
- D) Berlin
- E) Varşova

9. Balkanları ele geçirmek, Mısır'a ulaşmak ve Doğu Akdeniz'de Fransız hâkimiyetini sağlamak isteyen Napolyon, bu doğrultuda Osmanlı Devleti'ndeki Hristiyan topluluklar arasına milliyetçilik fikrini yaymaya çalıştı. Mısır'a giren Napolyon, Osmanlı Devleti aleyhine halkı kışkırttı. Ancak Osmanlı Devleti, Napolyon'un 1799'da yenilgiye uğrattı.

Nizam-ı Cedit ordusunun Napolyon'u yenilgiye uğrattığı şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Trablus
- B) Sayda
- C) Akka
- D) Şam
- E) Kahire

ÜÇÜNCÜ ÜNİTE-DEVİRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN TOPLUM İLİŞKİLERİ AYT SORULARI

10.

- I. Rusya
- II. Fransa
- III. Avusturya
- IV. İngiltere

Yukarıdaki devletlerden hangisi Osmanlı Devleti'ndeki milliyetçilik isyanını desteklemiştir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III
- E) I, II ve IV

11. Fransız İhtilalinin yaydığı milliyetçilik politikasından yararlanarak Panislavizm politikası izleyen ve Balkan milletlerini Osmanlı aleyhine kışkırtan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
- B) Avusturya
- C) Rusya
- D) Lehistan
- E) Prusya

12. Rumlar da 1821'de isyan etti. Avrupalı devletlerin de desteği ile isyan kısa sürede uluslararası bir boyut kazandı. Ancak Osmanlı Devleti, Mısır Valisi'nin de desteği ile isyanı bastırdı. Bu durum karşısında Osmanlı ve Mısır donanmaları Avrupa ortak donanmasının saldırısı ile Navarin'de yakıldı (1827).

Avrupa ortak donanmasında yer alan ülkeler;

- I. Rusya
- II. İngiltere
- III. Avusturya
- IV. Fransa

yargısından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III
- E) I, II ve IV

13.

- I. Sırbistan, Karadağ, Romanya-Berlin Antlaşması
- II. Bulgaristan- II. Meşrutiyet
- III. Arnavutluk-Balkan Savaşı
- IV. Yunanistan-Edirne Antlaşması

Yukarıda bağımsızlık ve olay eşleştirmesinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III
- E) I, II, III ve IV

3.1.3. Sanayi İnkılabı ve Sonuçları

14. Aşağıdakilerden hangisi Sanayi İnkılabının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Pazar ve hammadde arayışı, sömürgecilik rekabetini hızlandırdı.
- B) Avrupa’da seri üretime geçildi.
- C) İşçi haklarını savunmak amacıyla sendikal faaliyetler başladı.
- D) Köylerden bu kentlere göçler arttı.
- E) Coğrafi Keşifler başladı.

15. Sanayi İnkılabı ilk defa aşağıdaki devletlerden hangisinde başlamıştır?

- A) İngiltere
- B) Avusturya
- C) Rusya
- D) Lehistan
- E) Prusya

16. Siyasi ve ekonomik olarak ikiye ayrılır. Siyasi kolu ideoloji, din ve inanç özgürlüğü, sekülerizm, mülkiyet özgürlüğü gibi özgürlüklerin yasal güvenceye bağlanmasını savunur. Bunu sağlayacak mekanizma ise anayasacılık ve çoğulculuğa dayalı bir siyasi sistemdir. Bu ideolojiyi savunan İngiliz Filozof John Locke (Con Lok) (1632-1704), bireyi ve bireyin tercihlerini her şeyin merkezine yerleştirir. Birey temel bir değerdir ve topluluktan önce gelir. Dolayısıyla birey hiçbir sınırlama olmadan özgürce hareket edebilmelidir.

Özellikleri verilen ideoloji aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapitalizm
- B) Sosyalizm
- C) Komünizm
- D) Liberalizm
- E) Makyavelizm

17. Sanayi İnkılabı sonrasında ivme kazanan bu ideoloji sermayedarlar, sahip oldukları üretim araçlarının sürekliliğini sağlamak için ham madde ve iş gücüne ihtiyaç duydular. Bu ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla sömürgecilik faaliyetlerine hız verdiler. Afrika ve Amerika kıtalarında sömürge imparatorlukları kurdular. Ancak bu sistem zamanla toplumda gelir dağılımında eşitsizliklere neden oldu. Bu sistem içerisinde sömürüldüklerini düşünen işçi sınıfı bu sistemi karşı tepki göstermeye başladı.

Özellikleri verilen ideoloji aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapitalizm
- B) Sosyalizm
- C) Komünizm
- D) Liberalizm
- E) Makyavelizm

18. Amacı, ortak mülkiyete dayalı bir toplum idealine ulaşmaktır. Kapitalizme bir tepki olarak XIX. yüzyılda, sermaye sahipleriyle işçiler arasındaki eşitsizliği ortadan kaldırmak amacıyla ortaya çıkmıştır. İlk yıllarda, fabrikasyon üretimin yaygınlaşması karşısında iş olanaklarını yitiren zanaatkârların çıkarlarının savunuculuğunu yapan ideoloji, zamanla büyüyen sanayiye bağlı olarak sayıları çoğalan işçi sınıfının ideolojisi olmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen ideoloji aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapitalizm
- B) Sosyalizm
- C) Komünizm
- D) Liberalizm
- E) Makyavelizm

19. Özgürlük yanlısı liberallerle işçi sınıfının haklarını savunanlar güç birliği yaparak ayaklanma başlattılar. Fransa Kralı, ayaklanmayı şiddet yoluyla bastırmak istedi ancak başarılı olamadı ve ülkeyi terk etmek zorunda kaldı. Bunun üzerine Fransa’da geçici bir hükûmet kuruldu. Bu hükûmet yeni bir anayasa hazırlayarak cumhuriyet yönetimine geçildiğini ilan etti. İhtilal sonucunda sendikal hareketler yaygınlaştı. İşçi sınıfı grev, sosyal güvence gibi kazanımlar elde etti. Mutlakiyetler büyük ölçüde sona erdi. Birçok Avrupa ülkesinde hazırlanan anayasalarla kralların yetkileri kısıtlandı.

Yukarıda özellikleri verilen ihtilal aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa İhtilali
- B) 1830 İhtilali
- C) 1822 İhtilali
- D) 1848 İhtilali
- E) Bolşevik İhtilali

3.1.4. Mutlakiyetçi Monarşilerin Anayasal Monarşilere Dönüşmesi

20. Anayasacılık, devletin temel fonksiyonlarının, bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin ilgili yasalar tarafından belirtilmesi ve ilgili kurumların da bu yasal çerçeve içinde hareket etmesi gerektiğini ileri süren görüştür. Anayasal sistem ilk kez İngiltere’de (1215) doğmuş ve zamanla gelişmiştir.

İngiltere’de Anayasal sistem aşağıdaki hangi belgenin ilanı ile başlamıştır?

- A) Magna Carta
- B) Eta Jenero
- C) Meşrutiyet
- D) Vatandaşlık Bildirgesi
- E) İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi

1. Aydınlanma düşüncesi ilkelerine dayanan ilk modern ve yazılı anayasa 3 Mayıs 1791’de nerede yayınlanmıştır?

- A) İngiltere
- B) Avusturya
- C) Rusya
- D) Polonya
- E) Prusya

2. Hükümdarın mutlak yetkilerinin bir bölümünü anayasal kurumlara ve meclise devrettiği yönetim biçimidir.

Yukarıda özelliği verilen yönetim biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Monarşi
- B) Cumhuriyet
- C) Meşrutiyet
- D) Oligarşi
- E) Tiranlık

AVRUPA’NIN SÖMÜRGEÇİLİK FAALİYETLERİ

- 3.
- I. Rönesans
 - II. Coğrafi Keşifler
 - III. Sanayi İnkılabı
 - IV. Reform

Yukarıdakilerden hangisi Sömürgecilik faaliyetlerini doğrudan etkilemiştir?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

OSMANLI ASKERİ SİSTEMİNDE MODERNLEŞME ÇABALARI

3.3.1. Avrupa’da Zorunlu Askerlik Sistemi ve Sonuçları

3.3.2. Osmanlı Devleti’nde Askerî İslahatlar

4. III. Selim tarafından kurulan Nizam-ı Cedit ordusu aşağıdaki hangi olay sonrası kaldırılmıştır?

- A) Patrona Halil İsyanı
- B) Sened-i İttifak
- C) Kabakçı Mustafa İsyanı
- D) Vakayî Hayriye
- E) 31 Mart Vakası

5. III. Selim tarafından kurulan Nizam-ı Cedit ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için oluşturulan hazine adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vakayî Hayriye
- B) Sahra-yı Cedit
- C) İrad-ı Cedit
- D) Sened-i İttifak
- E) Nizam-ı Alem

6. Sultan II. Mahmut Dönemi’nde, Sadrazam Alemdar Mustafa Paşa, Nizam-ı Cedit ordusunun devamı niteliğinde olan “Sekban-ı Cedit” adıyla bir ordu kurdu. Ancak bu gelişmelerden rahatsız olan yeniçeriler ayaklanarak Alemdar Mustafa Paşa’yı öldürdüler. Bu durum karşısında Sultan II. Mahmut, Sekban-ı Cedit Ocağı’nı kaldırdı ve yerine başka bir ordu kurdu.

İkinci Mahmut’un kurduğu bu ordunun adı nedir?

- A) Sekban-ı Cedit
- B) İrad-ı Cedit
- C) Eşkinici Ocağı
- D) Saruca Sekban
- E) Acemi Ocağı

7. 1826 yılında İkinci Mahmut döneminde gerçekleşen ve Vak’ayî Hayriye (Hayırlı olay) diye adlandırılan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sened-i İttifak
- B) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
- C) Vakayî Vakvakiye
- D) Muhtarlığın kurulması
- E) İlk nüfus sayımının yapılması

8. II. Mahmut, devletin merkezî otoritesini güçlendirmek ve Avrupa ordularıyla rekabet edebilecek bir ordu oluşturmak amacıyla yeniçerilere karşı mücadeleye girişti. Bu doğrultuda halkın ve ilmiye sınıfının da desteğini aldı. Şeyhülislamdan fetva alıp yeniçeri kışlalarını topa tutarak bu ocağı kaldırdı (1826). Osmanlı tarihine bu olay “Vaka-i Hayriye” (Hayırlı olay) olarak geçti. Yeniçeri Ocağı’nın yerine yeni bir ordu kuruldu.

Yeniçeri Ocağı’nın kaldırılması sonucunda kurulan yeni ordunun adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eşkinçi Ocağı
- B) Sekban-ı Cedid
- C) Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye
- D) Yaya ve müsellemler
- E) Redif birlikleri

. XIX. YÜZYILDA OSMANLI SOSYAL HAYATINDAKİ GELİŞMELER

3.4.1. Osmanlı Devleti’nde Ulaşım ve Haberleşme Alanındaki Gelişmeler

9. Demir yolu hattı, Şam ve Ürdün’den geçerek, İslam’ın en önemli kutsal mekânlarını barındıran Hicaz bölgesindeki Medine’ye ulaşıyordu. Sultan II. Abdülhamit 1900 yılında İstanbul’u Mekke, Medine ve Yemen’e bağlayan hattın çalışmalarına Şam’dan başladı. 1908 yılında İstanbul’dan Şam’a, oradan Medine’ye ilk sefer yapıldı.

Yukarıda özellikleri verilen demiryolu projesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağdat Projesi
- B) Hicaz Projesi
- C) Basra Projesi
- D) İstanbul Projesi
- E) Medine Projesi

10. Bölgede İslami finans kaynaklarıyla hattın yanı sıra inşa edilen tesisler aracılığıyla ticaretin canlandırılması, Hacca gidiş süresini ve masraflarını azaltma, Müslümanlara güvenli seyahat imkânı sağlama ve uzun seyahatlerin getirdiği hastalıklara karşı Müslümanları koruma, Osmanlı Devleti vilayetlerini ve İslam’ın kutsal mekânlarını hilafetin başkenti İstanbul ile bağlayarak koruma altına alma.

Yukarıda amaçları verilen demiryolu projesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağdat Projesi
- B) Hicaz Projesi
- C) Basra Projesi
- D) İstanbul Projesi
- E) Medine Projesi

3.4.2. Osmanlı Devleti’nde Eğitim Kurumlarını Modernleştirme Çabaları

11. Batı tarzında eğitim veren, ve aynı zamanda günümüz Deniz Harp Okulunun temelini oluşturan okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mühedishane-i Berr-i Hümayun
- B) Mühendishâne-i Bahr-i Hümayun
- C) Hendesehane
- D) Humbaracı Ocağı
- E) Cebeci Ocağı

12. Sultan III. Selim Dönemi’nde açılan ((1795), Nizam-ı Cedit ordusuna destek amacıyla açılan mesleki ve teknik bir okuldur. Topçu ve İstihkâm Okulu ile Harbiye Mektebinin (Kara Harp Okulu) temelini oluşturdu.

Yukarıda özellikleri verilen askeri okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mühedishane-i Berr-i Hümayun
- B) Mühendishâne-i Bahr-i Hümayun
- C) Hendesehane
- D) Humbaracı Ocağı
- E) Cebeci Ocağı

13. 12 Şubat 1859’da eğitim faaliyetlerine başlayan okula genç ve yetenekli memurlar ile yaşları yirmi beş-otuz arasında olanlar sınavla alındı. Eğitim süresi iki yıl olan okulun mezunları genelde kaymakam, kaza ve mal müdürü olarak atandı. 1936 yılında Atatürk’ün öncülüğünde Ankara’ya okul, günümüzde Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi olarak eğitim faaliyetlerine devam etmektedir.

Yukarıda özellikleri verilen okul aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mekteb-i Tıbbiye
- B) Mekteb-i Harbiye
- C) Mekteb-i Mülkiye
- D) Sanayi-i Nefise Mektebi
- E) Ziraat ve Baytar Mektebi

3.4.3. Osmanlı Devleti’nde Açılan Yabancı Okullar

3.4.4. Sultan II. Abdülhamit Dönemi’nde Hizmet Veren Eğitim Kurumları

3.4.5. Sultan II. Abdülhamit Dönemi’nde Sosyal Devlet Yapısının Geliştirilmesi

14. Aşağıdakilerden hangisi İkinci Abdülhamid döneminde açılan okullardan biri değildir?

- A) Darülhayr-ı Âli
- B) Darülaceze
- C) Himaye-i Etfal Cemiyeti
- D) Sanayi-i Nefise Mektebi
- E) Darülfünun

3.4.6. Millî ve Manevi Değerlerimiz

15. XIII. yüzyılda Türk dili, yabancı dillerin etkisine girmiş durumdaydı. Bu durum karşısında 13 Mayıs 1277’de Anadolu’daki Türk beylerinden Mehmet Bey, “Bugünden sonra hiç kimse divanda, dergâhta, bargâhta, mecliste ve meydanda Türkçeden başka dil konuşmayacaktır.” Diyerek Türk dilinin önemine vurgu yapmıştır. 13 Mayıs günü hâlen ülkemizde “Türk Dil Bayramı” olarak kutlanmaktadır.

Mehmed Bey aşağıdaki beyliklerden hangisinin hükümdarıdır?

- A) Candaroğulları
- B) Aydınoğulları
- C) Karesioğulları
- D) Karamanoğulları
- E) Menteşeoğulları